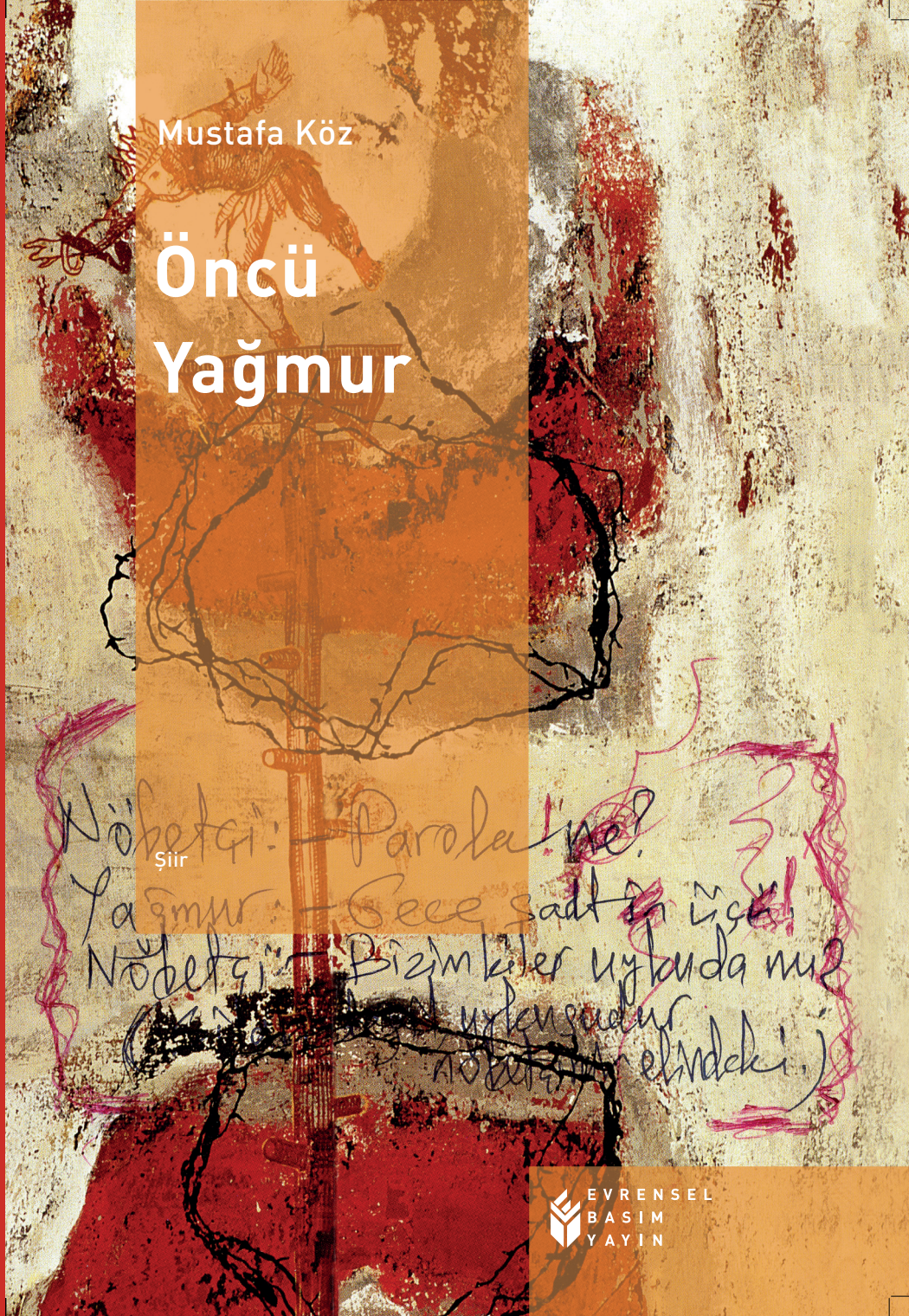
Mustafa Köz

Öncü Yağmur

Şiir

EVRENSEL BASIM YAYIN

EVRENSEL
BASIM YAYIN

Mustafa Köz

ÖNCÜ YAĞMUR

şiir

DOĞA BASIN YAYIN
Dağıtım Ticaret Limited Şirketi
Tarlabaşı Blv. Kamerhatun Mah. Alhatun Sk. No: 25 Beyoğlu / İstanbul
T: 0212 255 25 46 F: 0212 255 25 87
www.evrenselbasim.com - info@evrenselbasim.com

Evrensel Basım Yayın **436**

Öncü Yağmur – Mustafa Köz

Genel Kapak Tasarım: **Savaş Çekiç**

Kapak Uygulama: **Devrim Koçlan**

Kapak Resim: **Tomas Ochoa, Üçlü Düşgücü'nden**

ISBN **978-605-4156-77-1**

© Evrensel Basım Yayın **2011** - Sertifika No **11015**

Birinci Basım Ağustos 2011

Baskı: Ezgi Matbaası
Sanayi Caddesi Altay Sokak No: 10 Çobançeşme - Yenibosna / İstanbul
T: 0212 452 23 02 - 654 94 18 - ezgimatbaa@mynet.com - www.ezgimatbaa.net

ÖNCÜ YAĞMUR

Sonsuz Tören

Güneş değil, yaralarımızdır ışıyan

IŞIYAN

Erdal Eren'e,

Ten de güneş de solar günü gelince.

Alnımızda zaman, yıldızdan bir akıtma
koşarız koşar bizimle tez ayak, hafif.

Ölüm ki avcısı sonsuzluğun
kırar ilk tanda soluğan dalımızı.

Yaşım on yedi, su taşıdım bahçenize
taş döktüm, gül küredim sizin için.

Devrildi kütükler gibi, baldan tatlı düşlerim
yorgun bir ip uyuyup kaldı şuramda.

Anımsayın, kesik bir kol gibiydi gök.

SÜRÜP GİDECEK

Tutsak değil miydik bizler de kardeşler
bu yanılgı, bu göz kamaşması kestiğinde
yolumuzu kavaklıkta, omuzlarında testileriyle kadınlar
geliyorlar mıydı gidiyorlar mıydı belli değil
havan topları gibi karartılar başlarının iki yanında
bekletmek olmazdı onları, ne geçirdiysek elimize
bir eğreltiotu, bir nacak, bir dilim ay ışığı
yürümüştük onlarla, o tarlaların günbatımına
oturmak için özgürlüğün tuzdan tahtına
inanmak için otların kardeşliğine yeniden
bir düş, bir sanrı, bir yanılsama...

Değildi elbet parlayıp geçen şu ala şimşek
söylemeliydik inandığımızı o gök gürültüsünden sonra da
ocaklarımıza, yaygılarımıza, kerevetlerimize yerleşecek
o uçsuz bucaksız ıssızlığa, her şeyden sonra da
özgürlüğümüzden ve tutsaklığımızdan sonra da.

SONSUZ TÖREN

Tuz içindeydi çocuklarımızın avuçları, karamuk
reçine, gün ışığı ve pelit yolmaktan.
Akan irinlerini gösteriyorlardı geçmek için sınırı
ne kimlik ne pasavan ne heybelerinde bir parça azık.
Bilmezdi onlar nasıl değişirdi sınır taşlarının rengi,
bir topraktan geçerken ötekine,
sıcak yer görmemişti kaba yerleri,
yelekleri uçuşmazdı sabah yeliyle
o rahat, insanı utandıran o tuhaf görkem,
girmemişti eşiklerinden içeri.
Şimdi bu törende saf tutmuşlar yıldızlarla
ayçiçeği saplarından yücelttikleri soy alevin gölgesinde.

Söylüyorlar gömdükten sonra da
silahlarını, söyleyecekleri o biricik türküyü.

YORGUN KURBAN

Bilmezler dayanamadığımı kan görmeye
bilmezler neyi kutladıklarını bu ağustos gecesi
bilmezler kim kurban, kim kesici
bilmezler doyurmaz dişlerinin kovuğunu şu kirli kanım
bilmezler ne taze ettir özgürlük onlar için
bilmezler şölenlerindeki son konuğun aklından geçeni
bilmezler ayın hesabı ne, güneşin rüzgârıyla ürperen kim
bilmezler değiştiğinde ekmek alın teriyle ve erdemle
bilmezler çürüdüğünü altının ve öfkenin
bilmezler ekmek, alın teri, erdem, öfke ve altın
inandığınızda kurbanın özgürlüğüne
bir kapta ıslanan tohumlar gibi, dolana dolana yeşerecektir.

ÖRS

Öldürün, öldürün dolsun altın taslarınıza mutluluk
derilerinizde bakır kaygı, gözlerinizde saf şimşek
geçin gözyaşlarıyla örülü tuzdan köprüden
onurla bileyin kutsal sözlerinizi,
düşünün irin dolu belleğini insanın
ölümün bir dağ gibi gezindiği o bataklığı
karışsın orada kralla dilencinin gülüşü,
mayayla hamurun o eşsiz dirliği
bir tanrı yaratın alevden ve yapağıdan
kör bir at gibi ağlayan akşamları, o çocuklara inanan
nasıl inanırsa güneşe ağaç, suya ateş, kılıca ipek
uykuları kör anahtarlardan, kara etten ve kemikten bir örs
çiyden tenleri ki ovulmuş gökyüzüyle
bir okul arması gibi güçlü, silik
savaş bitmedi daha, değişemez bayrakla ekmek
öldürün öldürün onları, örtülsün gözkapakları pırıltılarla
onların avuç terlerinden yeşersin Osetya.

KARA

Gözyaşının da rengi vardır, dedi Ebu Gülsün
bir oğlak sürüsü gibi dağılırken gün
onunla pişiyor şimdi ülkemin ekmeği
onunla oğullarımın katığı, zeytin ve üzüm
onunla kurumuş kan, üvez ve uyku
onunla "iyi akşamlar" dileyen çadır
ve "iyi akşamlar" yıkıntılar için.

Duru tarlalar, özgürlük, dağılmış tapınak
kuru elmalar gibi dilinmiş karanlık
onunla bilir gündüzü bilen ölüm, geceyi de
onunla söyler taş taşa ıssızlık şarkısını
bizi evlerimize kapatan o kapkara rüzgâr
onunla döner yurduna, aynı sözlerle
sökülmüş tırnaklarımız, dişlerimiz
değişebilir anahtarla ya da mitralyözle
onunla ayrılış ve kavuşma
onunla acı suyu bugünün, yarının.

Ey dirim, aleve tutunan çelik ve bakır
yaprak döken o kutsal bağlılık
onunla doyuyor çocuklarımız, onunla aç
güneş değil, yaralarımızdır artık ışıyan.

ONLAR İÇİN BİR FÜG

"Bağışlamıyoruz, unutmuyoruz."
Denizler doldu. 40 000 oğul ve kız çocuğu,
40 000 alevden düş, 40 000 yiğit yoldaş.

Biz Plaza de Mayo anneleri, biz zincir tutmaz Las Locaslar
taş emziriyoruz, kül, yeryüzü ve gökyüzü.

Ne kadar da küçüldü şu dünya, diyelim Türkiye'de bir yerde
örneğin ışıklı bir bulvarda, bir cumartesi günü
–öyle benziyor ki perşembeye–
bir kardeşimiz yitirse kıpkızıl baş örtüsünü
burada, bu mayıs meydanında yani,
beyaz bir bayrak gibi gölgeleniyor üstümüzde o örtü
kızımızın diyoruz ya da oğlumuzun armağanı yavuklusuna.

Alanlar dolusu kan, rüzgâr, gözyaşı ve amansız istek
bizim değil çadırlarımıza yağan bu zorba irin yağmuru
biz istemedik onların beşik iplerini kesen o saf bıçakları.

“Sağ aldınız onları, sağ istiyoruz.”
Kimse söyleyemez bize acı çektiğimizi
gölgede kuruyan ağlar gibi ağır evet yüreklerimiz
ama bir çocuk ağlaması duymayalım yekinip kalkıyoruz ayağa
o zaman yeniden serpiyoruz o ağları
epeydir inanmadığımız o kanlı denize
o zaman silkiyoruz gün ışığını ağlarımızdan
o zaman sökün ediyor adları çocuklarımızın,
gizlendikleri yerden
Kenan, Aysel, Greciela, Talat, Lilian, Süheyla,
Metin, Matias, Jara

Onlar tutuyorlar o zaman, hiç tutulmamış
ve hiç tutulmayacak o gizli balığı, boğuldukları sulardan
getiriyorlar öfkeden ve yünden kurulmuş masalarımıza,
ateşböcekleriyle ve düşlerimizle ışıyan.

Unutmuyoruz onları. Kapılarımızın önünde bir tıkırtı.
Bir sincap olmalı. Cevizleri yığıyor kararmış, eski ocağımıza
ya da o sarhoş ay ışığı geçiyor parmak uçlarında,
avlularımızdan.

Nasıl da kulak kesilir olduk olur olmaz şeylere!
Onlar mı gelecek, nedir bu küçük, anlamsız yürek çırpıntısı?

Biliyoruz yok artık onların uykularında sessiz sıçramaları
yok artık ayaklarına batacak tek bir diken,
yok artık yaralı bir hayvan gibi uluyacak gölgeleri.

Biz mayıs anneleri, doyurabiliriz ama hâlâ onları
göğüslerimizde sonsuz çayırlar, doyurabiliriz sizin de
çocuklarınızı.

Biz mayıs anneleri, oğullarımızı kızlarımızı istiyoruz
yeniden emzirebilmek için onları alevle ve toprakla.

SESSİZ YARA

Hiçbir şey yaralayamaz artık bizi
ne gün ışığı, mataralarımızı eriten kan dolu bir meydanda
ne o boşluk, birden çiçek açan sıkıntı
ne köhne taşlar, örülmüş kapkara söz
ne onun ışıttığı kemikleri sılaya dönen ölü savaşçıların
bir şeyler ararız o katı boşlukta, çekilmiştir damardan kan
saf gözler dolanır eşiklerde, bilinmez ne beklerler
niçin ve kim saracak bu sessiz yarayı
bir oğul, bir kesik bilek, çürümeye durmuş birkaç gölge
bu sessizlik yaşatır belki de, izci fişekleri gibi parlayıp sönen
ve sarsılan iri rüzgârla, çözülen iri rüzgârla.

KURU GÜRÜLTÜ

Tanrı ölünce bir melek
seslendi uluorta biz sefil kullara
bir tanrı gerek
bunca ıvır zıvır içinde
ağır gelecek bana
bu zorlu seçim, bu kuru gürültü

onları düşünmek yoruyor beni şimdiden,
şimdiden herkesin eli komşusunun cebinde
bir tanrı gerek sizlere
bu vurgunu gizlice sürdürecek
buyurmak ve aşağılamak için.

AÇIK DENİZLERDE

"Beklenen"

Ağız ağza vermiş konuşuyoruz sisin içinde
karanlık bitti, gün söküğünü dikiyor gecenin
artık sesimiz daha gür, elimiz daha açık
bağlayamıyor çenemizi sırmaların söylevi.
Geldi beklediğimiz muştu sonunda
uzak gemilerinde dünyanın, uzak denizlerinde
köpürüyor vurarak ellerini dizlerine kamarotlar.

Binlerce kez dinledik antlarını onların
şehvetle ve duayla yeşeren o kardeşler
işte onlar da anlamak istiyorlar bizi
bir balyoz sesi gibi tok, kıllı göğüslerinde
uyuyan yürek dediğimiz o burgaçlar
bir bayrak gibi sessiz, öfkeli,
anlıyorlar ne varsa bizden yana, bugün ve yarın için
köşgerlerin ağızlarındaki çiviler gibi saçılmayı bekleyen.

AÇIK DENİZLERDE

"Şimdi"

Ne gerek var bayrak demeye artık
yüreklerimizdir orada dalgalanan
geleceğin derisindendir kumaşı
rengiyse açlıkla sararmış yüzlerimizden
hangi tümsekte kapılsa rüzgâra, biliriz onu.

Ne gerek var toprak demeye artık
alın terlerimizdir dolduran atlasları
sınır yok, deşmek yok ölülerimiz
ve metrislerimiz için bir kulaç çukur
yığmak yok o toprakla bir karış tepe.

Ne gerek var tanrı demeye artık
ellerimiz buyuruyor bize
ve düşlerimiz o büyük tapınaklar
bir yakı gibi dilimizde sözcükler
inandı kardeşlerimiz dönmeyeceğimize.

ÖNCÜ YAĞMUR

Nöbetçi: – Parola!
Yağmur: – Gece, saat üç!
Nöbetçi: – Bizimkiler uykuda mı?
(Silah değil, uykusudur nöbetçinin elindeki.)
Yağmur: – Uyku, alınlıktır onlara.
Nöbetçi: – Yorgunluksa ülkeleri.

Ve başladı çatılardaki cayırtı, titredi ilk incirin yaprağı
silindi kuru tekerlek izleri,
yardı boydan boya şafağı kanlı bir şimşek
saman, cüruf, moloz, kireç ve ter
bulandı birdenbire barikatlar ve günebakanlar
açıldı barakaların, bulutların, isteklerin kapısı
çıktılar yeni bir ad vermek için yağmura
giyerek cesaretin bembeyaz gömleğini
sessizlikten bir iğneyle dikilmiş, direnişten önce.

Nöbetçi: – Parola!
Yağmur: – Gece, saat üç!

BÜYÜK YASALAR

Geldi suyun yolunu çevirmenin zamanı.

Aynı yoz tarlaya verdik yıllarca iyi gübreyi
aynı ağacın gölgesinde aktı adak kanı
aynı bulutun yolunu gözledik ekinimiz için
aynı ocakta tüttü günlükle ısırgan tohumu
aynı mezarlar, aynı dolunayın altında.

Neyi bilmek istiyorsak bilmeliyiz bundan sonra
"büyük yasalar"ı yok çünkü nesnenin
bostan dolabı örtülür otla, su eritir ateşi, ay dağılır
ağaç çürür, yitirir adak inancını, yağmur başka ekinde
döner ölüler mezarlarına, gübre komşunun ağılında.

Geldi suyun yolunu çevirmenin zamanı.

YETİNME

Ne zaman açsak ağzımızı bir boşalma
bağırıyorlar anlamak için büyük susmamızı
alıştık işlemesine ağır ağır her şeyin
bize göre değil öyle büyük coşkular
beklemiyoruz büyük kapının ardındakileri
söylemek ve anımsamak istiyoruz yalnızca
bağlarımızı yerle bir eden o soysuzlar nerede
nerede gün ışığımızı yiyip bitiren sansarlar
kirecini söndüren kim kuyularımızın
bunun için işlemeli şu beş para etmez
çene kemiklerimiz, doldurmadan mezarlarımızı
doğrulasın diye bizi ve eriyip gitsin diye.

SON YAZDA

Yol soruyor bize şu küçük bulut
yitirmiş küçük yağmurunu ikindide.

Yol soruyor bize şu küçük deniz feneri
sonranın ve öncenin sabırlı heykeli.

Yol soruyor bize şu akasya, şu mersin
dirençli, hafif savrulurken son yazla.

Yol soruyor bize uyuklayan şu liman
nerede tuzun ve uzağın erittiği o yelken?

SÜRGÜN

Şafakla çıkmıştık yola
göğün yorganı üstümüzde
gürleyip gelen kızıllığı gösterdi birimiz
ne o parmak kaldı şimdi ne o eskil gürleme
büyük savaştan sonra dönmedik yurdumuza
büyük zorluğumuzdan, büyük isteğimizden
bizi soruyorlarmış bağlarda, su başlarında
düşündürüyormuş sürgünlüğümüz onları
erinçli değillermiş o günden beri- kaygılı, çalık-
en olmaz zamanlarda düşüyormuşuz akıllarına
saçlarını toplarken, kaldırırken kışlık giysilerini
iğneden geçirirken ipliklerini, yıl sonu balolarında
bir dilenci kederini bir ova gibi sermişken önlerine
bir ölünün ceplerini çekiştirirken sabah rüzgârı
bizi düşünüyorlarmış ama bize ne bu olanlardan
biz sürgünler şafakla çıkmıştık yola, sizler için
topraklarımız için kanlı nalçalarla ezilen.

İKİ KARA GÜL

Islak somunlar gibi ufalıyorlar geceyi
fabrika avlularında işçiler
ceplerinde yıldız böcekleri
durmadan çürüyorlar orada
bir bağış, bir anı, bir sonrasızlık
parlayıp sönüyor ucuz kumaşlarla deriler
ellerini dizlerine yerleştiriyorlar
bir bisturi nasıl yerleştirilirse açık bir yaraya
ya da telaşsız bir doğum gününde günbatımının
ucuz pastalara nasıl konursa birkaç ucuz mum.

Karanlıkta bacaları eğiliyor kulübelerin
selamlamak için onları
toy oyuncular gibi hani nereye
koyacaklarını bilemeyen ellerini
iki kara gül açılıyor birdenbire
iki gölge, iki işçi, vardiya ertesi
uykularını ipek göz bağları gibi sarmışlar alınlarına
ilk gölgeleri kemirirken güneşin köpeği
güneşin sabanı yararken gece denen o yabanıl toprağı
gelip oturuyorlar soyut ışığımıza.

HİÇBİR ÖVGÜ

Rüzgârı dinleyerek düşünüyoruz
gelen kim, giden kim
kimin bu göz erimsiz tarlalar
özgür sayılmaz artık dul ülkem
onların kamburu bizim de sırtımızda
Erdek'te zeytini devşiren el
Raman'da kömürle ve yağla tutuşan el
Sinop'ta ağı toplayan el
Tuzla'da manivelayı dizleyen el
onları saydılar Ford'un ve Rockefeller'in kasalarına
satıldı onlar da bir teneke buğdaya ve pirince.

Çizmelerinde kurumuş kan, sperm ve bir çift göz
soysuz borsalarında çocuk mezarları
biraz daha tank, biraz daha sığır eti, biraz daha...
yağmur ormanları, kafa derisi, siyanür ve zorbalık
kara tacirlerin yağlı kıçlarında tahviller, endeksler
ama biz düşünmek istiyorduk çarkı incelten pası
tuzun dağladığı kanı, uçurumun baş dönmesini
beklemiyorduk çalılardan, tırpandan hiçbir övgü
kanlı başlar gibi düşüyordu başaklar ve alın teri
yeşersin istiyorduk bağlarımız erdemimizle
bizim inancımızla çakıl taşları gibi sabırlı, diri.

AKAN KANDA

Buradan görünmüyor diye o kanlı sokak
indik birkaç basamak daha aşağıya

karşıladılar bizleri çelenkler ve çığlıklarla
görünmüyordu buradan da öncesinden iyi

sonra içimizden biri akıl etti nasılsa
girmek gerek, görmek için o çılgın kana

ve girdik hep beraber, uğuldayan çavlana
ama artık ne kan görünüyordu ne de görünüyorduk biz

boğulup gitmiştik en sonunda hepimiz
kandan çelenkler ve çığlıklarla ellerimizde.

ÇİÇEK MARŞI

Ciğerhun'a,

Bir gül satıcısı gördüm uyandığımda
Çok sevindim, gülü kalbe değişeceğine

Suyun yolunu kesen ne, şu küçücük çiçek
su dönecek evine, çiçek gidecek işliğe
eğirecek ipeğini pakça bir gömlek için
babam da bir dokumacıydı kardeşçik
senin giydiğin şu patik, onun eliyle nakışlı
giy gönlün ne kadar dilerse o kadar
sütümü o eliyle içirirdi bana da, ekmeğim ondan
sıyrılsa yorganım ısınırdım o elle.

Bu kunduranın eşi yok kardeşçik
yitirmiş son savaşta ayağının tekini
ah, nasıl da şakıyor şarkısını yine de
ne acı ne gözyaşı ne bir damlacık üzgü
dönüyor makineler, dönüyor ağır aksak
kasnaklar avara, gözler kapalı, adımız yitik
bağladılar bizi de kör zincirleriyle
kurdun ağzında sürü, sürü otlak derdinde.

Sanırlar ekmeği açacak onlar
hançerin ışıltısı onlarla, ova onlarla düz
onlarla yoruluyor hayra, gördüğümüz düş
kardeşler kim inanır bu yalana dolana
buğday inanabilir mi orağa ve güneşe
dolmasa etli başaklar alın teriyle
inanabilir mi kayan yıldız geceye
yırtılmasa kara boşluk, zorba gün.

Biz vurduk putrellere ilk balyozu
biz açtık sizi serinleten o dipsiz kuyuyu
gün bizimse sizin de gününüz
buğday da biziz, başak da yıldız da
bizim köklerimizle boyanıyor kumaş
bizimle işleniyor merhem ve çelenk
bizimle sarmaş dolaş yerle gök
ah kardeşler, *bizim de günümüz gelecek*![*]

* Bobby Sands

KALBİN SENİN KÜÇÜK ATIN

Çıkardılar kalbini,
bir yıldız koydular oraya
bitiyor gün, şu dua onun için
tıkırtıların, hıçkırıkların ettiği
rezelerin, hurma ağaçlarının
öksürük nöbetlerinin

ne kesebilir o yakarışı
ne doldurabilir boş mezarları
ülken kuyruklu yıldız gibi
ağıyor gecede
kim kesebilir rüzgârın
ve iyiliğin şarkısını
o yıldızla şavkırken tütsü kapların

kalbin senin, o küçük atın
yeniden anlat, n'oldu ona Filistin
ipince bir acıdır akıtması
nehirlerin gibi akar yorgunluğu
kim kamçılıyor onu vadilerinde
yağmalayan kim yemliğini
kim kesiyor rüzgârını yelelerinin
suyu ekmek diye dişliyorsun
güneşi ekmek diye
açsın ve tanrı kutsaldır
onu yiyorsun sabahları
keçi etinden biraz taze
güz bulutundan biraz bayat
kuru ekmektir özgürlüğün
onu kemiriyorsun geceleri
tıka basasın o yoklukla

uzatıyorlar bir deri bir kemik sözlerini
onları yiyorsun bir yığın öğüt ve yalan
kara yılanlar gibi ışıldıyor yaraların
tapınağıdır o yaralar kardeşlerinin
muskalarıdır taşla, fosforla ezilmiş
o yaralarla mühürlüyorsun sınır kâğıtlarını
o yaralarla ördüğün kulübelerde
oturuyor dulların, gelinlerin
o yaraların dikiyor fidelerini toprağına

Filistin, zeytinin ve çığlığın kız kardeşi
seni sallıyor hamaklarında kardeşlerin
senin tabutun gülden ve öfkeden
deve tüyünden ve namlulardan beşiğin
silah kundaklarından önce
parçalanıyor oğullarının kundakları
onların zıbınlarına dolan yağmurla
veriyorsun mezarlarına ilk suyu
bir yalnız gül açsın diye ülkenin yıkıntılarında
o gülle baksın diye senin kara halkın
–ki ölüm, iyi bir bahçıvandır
bilir iyi çiçekleri
gömlek diye giyiyor çocukların tutsaklığı,
ölümü gömlek diye

senin tacın o gülden ve alın terinden
sen eğilince eğiliyor gökyüzü de seninle
sen kalkınca gökkuşakları gibi
serpiliyor yeryüzüne yaraların
sen konuştuğunda her çöl bir tanrı
sustuğunda mezar kapakları gibi
örtülüyor çenelerimiz
sen son soluğunu verirken
dönüyor bahçende rüzgârgülün o solukla,
sözcüklerini basıyor yaralarına şairlerin
her harf bir mermi ağızlarında
senin sözün tuz ve merhemdir onlar için

iyi uyu kardeşim Filistin
çanın ve ezanın küçük oğulu
yoksun artık, paslı mandallar
fısıldaşıyor iplerde senin yerine
masa örtüleri, menteşeler, ageller
petrol kuyuları, akrepler, gölgenin külleri
yine de bereketlidir taşların tohumlarından
orada görürüz sonsuzluğun ilk haykırışını

ve Rab ve Amonra der ki sana
ey ateşin ve sığınakların ülkesi, sessiz ol
uyandırma çayırlarında dinlenen ıpıssız kanı.

BİR ÇOCUK OYUNU İÇİN ÖNDEYİŞ

Siz övüyorsunuz kralınızı ya da efendinizi
bu ne şatafat bu ne gurur bu ne diklenme
o diyor, ben yarattım küçük dağlarınızı
oysa onun eti yününden yastığımın
kemikleri oyuncak bebeğimden
gözleri bilyelerim, iki donuk cam parçası
kalbi değmez söz etmeye,
unutulmuş penes para, eprimiş bir kesede.

Siz övüyorsunuz kölenizi ya da uşağınızı
şu kadar yük taşır, çarpın bölün, toplayın
insan üstü bir güç kudret, bir gösteriş, bir azamet
dizginsiz kantarmasız bir at nasıl dönerse öyle
kim efendi, kim kral, kim yanaşma, kim köle
eşittir iki su damlası birbirine bir kapta
çekildiğinde iki silah, ne önemi var vınlayan sessizliğin
et sıcaktır yetişmek için kurşunun rüzgârına.

YOLCULUK

Tek yolcu fısıldayacak adımı
tek yolcu konuşacak benimle
tek yolcu dinleyecek sözlerimi
tek yolcu kulak verecek lavtamın ağıtına

sesleniyorum ona, yola koyulmak için
ey kalbim, kız kardeşim, ölürsem
sen sürdür yolculuğumuzu
ikimiz için ışıyıp giden şu patikada.

YAĞMUR TOHUMLARI

Arada bir değiştirmeli havasını odanın
her yere sinmiş fısıltıları, çığlıkları
ruhlarının kokusuyla dolu kap kacak
nereyi açsak anıları saçılıyor köşe bucağa
durmadan konuşuyorlar eski günlerden
varmış gibi görkemi o acınası zamanın
değiştirmeli iskemlelerin yerlerini
çiçeklerin suyunu yenilemeli arada bir
arada bir temizlemeli buhur kabını.

Ne yapsak oturuyorlar yerlerine yeniden
ne bir karış öne ne bir karış arkaya
ölçüp biçiyorlar kendi boşluklarını
açtığımızdan beri ilk çukuru yağmur tohumlarıyla
kayıplarımızın kemikleriyle ağardığı
günden beri gecenin.

YASA

Özgürlüktür tek gerçek yasa
yargılamaz ve aklamaz hiçbir şeyi
bir süt kabı gibi serin, doğurgan
bir kovan gibi kendiliğinden.

Özgürlüktür şakıyıp geçen şimşeği acının
sessizlik, kursun diye tahtını alın terinden.

SULFATA AĞACI

Bazen yaprak dökse de çok çabuk yeşerir. Herdemyeşilgillerden bir ağaçtır. Yeryüzüne dal budak saran dirençli kökleriyle bataklıkları kurutur. Yaprakları orağa benzer. Bu ağacın yeryüzü devrimcilerinin soyundan geldiği söylenir. Gölgeleri, İzmir- Selçuk'ta uluslararası kardeşliğe sofra oldu.

22. Uluslararası Gençlik Kampı gençleri için…

Öndeyiş

Senin köklerinle yazmak istiyorum şiirimi
senin yapraklarınla, özgürlük şarkısını
şu ay ışığında yıkanan Ege Denizi
geldiğinde uyumak için çadırıma
dindirmek istiyorum o köhne acıyı.

I.

Ezik kekik ve yağ kokuyor yarın
pişirmek, süslemek için aşımızı, yığılmış bir köşeye
yarın, genç kızların kulağındaki kum zambağı
yarın, delikanlıların uykuda inip kalkan göğsü
yarın, çarkların şakıması işliklerde
yarın, komşunun bahçesinde kızaran nar
yarın, yol sorması bize kutup yıldızının
yarın, suyun suyla yıkanması çavlanlarda
yarın, bir kap düğün aşı yoksullar için
yarın, çocuklarımız doyacak o şölenle, ağırbaşlı, diri
bir fırıncı küreği gibi kararan gölgelerde
ne ilk aşımız olacak o, ne son açlığımız
özgürlükle kaynıyor çünkü kutlu kazan
özgürlükle büyüyor sabahın külü
özgürlükle, özgürlükle mermeri oyan murç
alın terinin yontusu, kuş evlerinin serinliği.

II.

Özgürlükle biçiyor atlasını gökyüzü
özgürlükle ve sessizliğin orağıyla durmadan
özgürlükle şavkıyıp eriyor gölgeler tarlalarda
soyut kumaşlardan gömlekler üzerlerinde
özgürlükle anıyoruz onların adlarını
özgürlükle seslerimiz bir elmanın iki yarısı
çağırmak için eğildiğimizde pencerelerimizden
duyuyoruz damarlarında ışıyan şimşekli kanı
gelincik sapı gibi, dudaklarındaki ıpıssız çığlığı
hoch die internationale solidaritat*
özgürlükle örülmüş halatlar ellerinde
görülmez bir denizden çekiyorlar büyük sevinci
heyamola heyamola kardeşler, hep beraber ve yalnız
hoch die internationale solidaritat
bu çığlık kuşatıyor sabahın gümüş koşumunu
bu çığlıkla zafer ve sonsuzluk tütüyor yarın
aynı düşün ucunu tutuyorlar geceleri
giysileri aynı güneşten ve yağmurdan
zılgıtlar, hoyratlar, fado ve rebetika
horonlar, halaylar, sambalar, gecesefaları
bir Latin hançeri gibi öfkeli, kibar
bir Arap harfi gibi zorlu, içe dönük.

III.

Çocuklarının çocuklarını görüyoruz onların
özgürlükle örtüyorlar üstlerini
özgürlükle yamıyorlar sökülen gün ışığını
uyumuyorlar çekilmeden ayın çelik gönyesi
tek gövdede onca yürek çarpıyor özgürlükle
nasıl çarparsa uğultulu bir tepede bir manastır çanı
nasıl çarparsa iri, ışıklı bir yağmur damlası çatılara
nasıl çarparsa bir bahçe kapısı rüzgârda
ipekle kılıç, zehirle zehir, akreple ateş
nasıl inandırılabilirse kardeşliğe
dağ yamaçlarında işleyen taşlar gibi
hayıtları örten arılar gibi
yorgunluğu at gibi bağlayarak incirli avlulara
özgürlüğün kanıyla boyuyorlar sınırları.

IV.

İspanya'nın bir eli daha olmalı
El pueblo unido jamas sera vencido**
Lübnan'ın, Ekvador'un, Filistin'in
El pueblo unido jamas sera vencido
bir at daha devrilmeli Guernica'da
bir boğa, bir kılıç, bir çocuk, bir ana
acı bir merhemdir çünkü sürdüğümüz
onmaz yarasına Granadalı o küçük ezginin
bir kırık kitara dolaşıyor kanlı sokaklarda
soruyor, nerede o kurumuş portakal ağacı
kim söndürdü ülkemin yoksul fenerlerini?

V.

O küçük ezgi kabartıyor zeytinliği
gece, ıssızlık, bir lavta, bir kitara
dönüyor gecenin kara atı yurduna.
o küçük ezgi kabartıyor yaz rüzgârını
gece, bir kadın, elsiz bir kastanyet
dönüyor küçük soluğuyla gecenin
alevden bir köprüden geçerek
ve bileyerek kılıcını bir uzak yıldızın.

VI.

Bir gülü bir ülke gibi savunan Yannis'in
umarsız sürgününden iki dal defne
boyun eğmeyen taşları Yunanistan'ın
boyun eğmeyen ve sonsuz
Samos'tan Smyrna'ya
gerilmiş bir yay gibi iki yürek
iki yürek değil, binlerce sözcük
karıncalar gibi ağaç gövdelerinde
aşk diyorlar, özgürlük ve gelecek
gelecek, küçük kız kardeşleri onların
alınlarında civan perçemlerinden taçlar
gözleri ölü bir sünger avcısının
kitlenen avuçları gibi yaslı, alıngan
yanağına düşen bir öpücük gibi serin
biliyorlar o öpücüğe sığdırılan altın ülkeyi
biliyorlar o avuçlarda gizlenen mücevheri
bir ışık akıyor parmak uçlarından,
ırmaklarla yarışan bir çılgın ışık
gelip duruyor bir dağın önünde
yürek diyor yerliler ona,
kilerlerini ışıtıyorlar onunla
balığa çıkıyorlar, taş yontuyorlar
azık torbalarına koyuyorlar zor günler için.

VII.

Avluya indiriyor yükünü bir kervan
hangi kervan, yolcu kim, kim kendi tabutunu
omuzlayan bu yalınayak yabancılar
bekliyoruz onların geçişini ikindilerde
sabahlarıysa sabana yapışan, açılmış binlerce gül
paslı, unutulmuş silahlarını çıkarır gibi topraktan
bu çocukların parmakları gösterdiğinde
o silahları ve amansız ağustos güneşini
birdenbire binlerce güneş, dünyanın dört yanında
kesilmiş, dilimlenmiş, soğurulmuş binlerce güneş
kurutmaya duruyor yoksul çamaşırları
bir içlik, bir gömlek, parmakları erimiş bir çift çorap
onların bu kutsal ve hüzünlü giysiler
elmasla değiştiremez onları hiç kimse
safirle ve zümrütle azaltamaz hiç kimse
özgürlük denen o eşsiz buğdayı
o buğdayla işliyorlar ekmeklerini
o buğdayla yüklü sabah rüzgârıyla savrulan tarlalar
yüklü kadınları gibi Ege köylülerinin
bir bayram günü kazanlar kaynadığında
davullar vurulduğunda, dizler kıvrıldığında
serildiğinde yaygılar, çekildiğinde deniz
bekliyorlar doğacak o soylu yarını.

* Uluslararası dayanışmayı yükselt!

** Birleşen halklar asla yenilmez!

ORADA KIPKIZIL

Gaz lambaları gibi duvar diplerinde,
ışıyan yalnızca adları, karanlık, isli
gece, bir üvey anne onlar için
gece, çanda uyuyan gökkuşağı
gece, bir morgda damlayan çeşme ağzı
hayata inandırmak için ölülerimizi
durmadan damlıyor o çeşme
şafakta uyandıracaklar çünkü bizi
onların sözleridir işlenmiş kille, ışıkla
gururla rüzgâr tartılacak aynı kefede
aynı kefede boyun eğişle alev ve yakarış
unutacağız ölümün zorlu anıtlarını
orada kıpkızıl bir aydınlık, tez canlı, yeğin
yaralarımızdan boşalan bahçelere
o kandır ışıtan yaşayanları, bir tüy gibi değersiz,
olmayacak kadar efendilerin ve kölelerin.

YAPAYALNIZ

El ayak çekildiğinde kasabada
son sarhoş da sızdığında
bir mermi gibi boşaltarak son sözcüğünü
sizi düşünüyorum ülkemin yoksulları
güneşte unutulmuş portakallar gibi
çürüyorsunuz yaslanarak birbirinize
uyuyorsunuz nasıl uyursa bağ çitlerinde paslı çiviler.

Onların manşetleri acılarınızla sarmaş dolaş
onların gazeteleri örtülüyor cesetlerinize
onların bankaları, bulvarları, tutukevleri
göstermek ve silmek için ayak izlerinizi
onların günahları, geleceğinizin ölümlü zırhı
korkuları, özgürlüğünüzün görünmez kılıcı
bir bağış zulümleri yoksulluğunuz için
uyanın kardeşlerim, çürük dişler gibi kararıyor ruhunuz.

BİR HALK İÇİN

Ceylan çocuğa

Bir asma dalı gibi aşılıyoruz kopuk kolunu
ondan yeşerecek halkının o kutsal üzümü
şaraba dönecek o küçük bağda, o küçük yemiş
senin gözlerinin üzümünden o altın iksir
senin dilin bütün dillerin ecesi
senin ruhun güneş ve gölge ona yarın için
senin ellerin yaprakları o asmanın
onlarla tutacağız özgürlük kadehini
zaferle ve ateşle karılmış o acı kadehi.

Günlük

Kimse bilemezdi gökyüzündeki gömümüzü

İÇERİDEKİ SUSKUNLUK

Kimseye söylememeliydik onu gördüğümüzü
o da pek ayırtında değildi başına gelenlerin
onu tedirgin etmeyecekti bu yüzden bu suçüstü
yoktu çünkü onun için derin, kaskatı bir endişe
onun için öyle ama bizim için hiç değil,
bileklerimiz bukağıda, gözlerimiz çivili
kara küpler gibi sıkı ve kilitliydi ağızlarımız
kimse bilemezdi gökyüzündeki gömümüzü
tavus tüyleriyle ve istekle sıvanmış, derinde.

KURŞUNA DİZİLME

Duvara sırtını vererek bekledi, zakkumların orada
ötede bir kertenkele uyuyordu
-güneşten soyulmuş bir parça deri-
ilk kurşunu kim atacak bilmiyordu henüz
şu ablak yüzlü savaşçı mı
ya da omuzları yıldızla tıka basa şu genç teğmen
otuzuna yenice değmiş şu çopur korucu
bekliyordu ilk kurşunun dağlamasını düşüncelerini
hazırdı buna benzer şeylere
gözlerini yumdu ve delindi ilk kurşunla öğle güneşi
sonraysa bir ışık seli, bir eski sağanak-avluda.

ONDAN KALAN

Nar saçıldı.

Günlüğündeki tek söz buydu
ve bir nar yaprağı.

Günlerse geçip gidiyordu işte
el yordamıyla anlıyordu
onu inciten sayısız kasılmayı
yoktu diyeceği pek iri, görkemli sözleri
ne bir öneri ne bir avuntu ne şu ne bu
iyi şeyler bekliyorduk ondan, neyse o iyi şeyler
yüzyıllık bir kalkışma, uyumlu, zor
neredeyse hiç beklenmedik
eşsiz, bilinmez bir tedirginlik
yolculukta okunacak bir parça gökyüzü.

Bugünse ellerimizde yalnızca küflü, dopdolu bir günlük
ve tuhaf bir yaprak, bunlarla geçip gidiyor günler geceler.

KAÇINCI GÜN BURADA

Boynunda gerdanlık gibi gölgelenen kâkülüne baktı yeniden
silinmemişti makinenin açtığı yara izi
–Kesti ertesi gün bu bir tutam saçı–
Gençliğini anımsadı birden, bir berber aynasının önünde
saçı sakalı karışmış da birbirine, ilk vuruşundan sonra
soğuk demirin ve usturanın, o şaşkınlık, o beklenmezlik
dolaşıyormuş gibi yüzünde. Sinek pislikleriyle örtülmüş
bir ayna
parlayan yalnızca berberin iri alyansı ve upuzun dalgınlığı.
Duyulmaz bir kanarya cıvıltısı doldurmuş dükkânı
sobada isli bir ıhlamur çaydanlığı, paslı bir ibrik
duvarda bir at boncuğu, bir saat
–hiçbir yere yetişemeyecek oysa–
akreple yelkovan arasında masmavi bir örümcek
ne örüyorsa örüyor öyle telaşsız, inançlı, gelişigüzel.

Bir gece alıp getirmişlerdi onu da bu izbeliğe, ötekiler gibi
bir palyaço, bir aslan terbiyecisi, bir cenaze levazımatçısı
bir haziran güneşi, bir balıkçı, bir yağmur sonrası,
bir kulampara
masanın üstünde kurumuş üç karanfil, açık bir şiir dergisi
birkaç anahtar, bir palaska tokası, küllükte birkaç
sigara ölüsü...
Onlar bakıp kalmıştı ardından yalnızca
çamaşır ipinin nemli, derin gölgesi bahçede
eşikte unutulmuş yapayalnız bir sonsuzluk ve ay ışığı.

GEREKSİZ ÖFKE

Sesler kesildiğinde anladık ki sabah.
Gece boyunca konuşmuştu yapayalnız eski tapınakta,
gün aşırı geliyordu buraya, ne için?
Tozu bile kalmamıştı oysa zalimlerin, kıyıcıların
şimdi her şey böylesine dingin, sıradan
yine de sövüyordu en yakın tapınağımızda
gözünü karartıyordu gereksiz öfkelerle
özgürlük için mi, hayır, kutsanmak için mi hayır
tanrı bağışlar demişlerdi bu dört duvarın kötülüğünü
iyilik ise uğramamıştı kapısından öteye.

KİMSESİZLİK

Hiçbir şey söylemeden oturuyordu
kahvenin bir köşesinde
uzun, kemikli parmaklarına bakıyordu
kimse sormamıştı ki ona nereden geldiğini
sorsalar da tek sözcüğü geçmeyecekti sözleri
şimdilik bulamıyordu o büyülü, yaban sözcüğü
vardı elbette masaya koyacağı bir şeyler onun da
bekledi boşalmasını çelimsiz, yuvarlak masanın
işçilerin öğle yemeğinden sonra
sineklerin ve küfürlerin uçuştuğu, bırakmak için.

YENİ ULAK

“Kuyruğunun geçtiği her yerden geçermiş fare.”

Yalnızca bu söz vardı koca kâğıtta.
Gürültüyle açıldı mazgal. Bir rüzgâr doldu odaya.
Dün getirmişlerdi bu genç tutsağı. İri kafalı bir oğlan
gözleri sonradan oyulmuş gibi yüzünde, parmakları
solgun iki papatya demeti, silik ve tedirgin.
Bu ellerle yazmıştı bu sözü. Çok sonra öğrendik,
bir hücreden ötekine dolandı durdu o rüzgâr
kapı altından atılan o kâğıtla birlikte.
Tek ulağımız besili faresi artık koğuşun.

BİR TUHAF İŞKENCE

“Neden gülüyorsun?” diye kükredi gardiyanlardan biri,
“Neden gülüyorsun?”
“Çocukluğum, ergenliğim girmesini beklemekle geçti
bu şeytan icadının köyümüze ”dedi genç tutsak,
orasında sallanan fünyeyi göstererek,
“şimdiyse girdiği yere bak şunun.”
Yeniden asıldı manyetoya işkenceci, tuz gibi ağardı oda
sabahsa ölüsünü çıkardılar tutsağın
yanında çakıp duran bir işaret feneri.

SABAHA KARŞI

Kör ışıkta boş kasnağa bakıyor kadın.
Ne kalabalıktı az önce her yer! Horoz ibiği
katırtırnakları, hüsnüyusuflar, pisi otları, kara lâleler
gülhatmiler, mine çiçekleri, üzerlikler, defne yaprakları
at nalları, can sıkıntıları, etten kemikten bir ıssızlık.
Uçtu etamindeki son kuş da. Kasnak bomboş. Neden sonra
yeşerdi baharat kabı yüklüğün gölgesinde. Kimyonlar,
zencefil kabukları, karanfiller, paprikalar, zerdeçallar
çukur otları, kuru naneler, safranlar ve ölü bir iskete...
Ötüyor hâlâ duyurmak için günü geceyi. Bu bozgun
kasabasının unuttuğu çoktandır. Sesi çarpıp yerleşiyor
boş kasnağa, tuhaf alışkanlıklarımıza, yenilgilerimize.
Sonraysa o cıvıltı yeniden. O şenlik
ve sonsuzluğun o gergin yayı sabaha karşı.

GÜRLÜKTEN SONRA

Gürlük bitti.
Büyük yangından sonra harmana gömdüğümüz
üç beş patatesi arıyoruz şimdi külle, açlıkla.
Oyun sonu silinmemiş makyajlar
ya da nedense unutulmuş maskeler gibi
donuk, solgun yüzler doldurmuş geceyi.
İlk doğrulanı gördüğümüzde anlayacağız ki
bulundu ilk patates. Onunla doyacağız bir daha
acıkmamak üzere. Onunla karnımız pek
diyeceğiz bu tokluk yeter bize. Onlar için külle
boğulmuş bir iki patates, kardeşlerimiz için.

GÖÇMENLER

Bir çınar ağacı çıkardı saçlarından
bu toka komşumun armağanı, dedi, göçten önce.
Örenlerde yükselen ay ışığını dinlerdik yaz geceleri
kayalığı döven dalgalar gibi iç açıcı bir ürperme
duvarlarımızdaki fotoğrafları değiştirirdik arada bir
düşünmezdik kimindir bu ölü,
bıyıkları tarazlanmış şu delikanlı
hani cephede kalan, Galiçya'da ya da Kırım'da.

Ne önemi var kimindir uğurladığımız ıpıssız törenlerle
onlar bizim ölülerimiz kaygısız, güleç
akşamları söndürdüğümüzde yağ kandillerimizi,
yataklarımıza doluşan, su çeken kuyularımızdan,
bahçelerimizi ayıklayan, çekmecelerimizi karıştıran.
Ne önemi var hangi karığın yeşerdiğinin o sularla
ne önemi var hangi döşekte uyuduğunun onların
bazen iki sap yaban otu, bazen ipekten bir örtü
yumuşatırdı omuzlarını. Şimdiyse gömüt taşlarında
hep aynı sözler, aynı otlarla sarılmış:
"Buradalar ve ölümsüz..."

PENCEREDE

Hohlayıp buğulandırdı aynayı, ne yazmalıydı, bunu düşündü
bir ürperti gezindi tepeden tırnağa, hafifçe kımıldadı bilekliği
üşüme değildi, belki görülmedik, yapayalnız bir irkinti
büyük kararsızlıklar, o büyük kasırga, büyük açmazlar
tedirginlikler, bırakılmışlıklar, anıların mekik gibi işleyen gelgiti

Bir cam işçisi geçiyordu karşı kaldırımdan
elinde darmadağın bir konsol aynası, at kestanelerinin üstünde.
O an o aynayı da buğulandırdı o cılız, kimsesiz soluğu
ne yazmalıydı anlaşılmak ve unutulmak için sonsuza değin.

Rüzgâr savurup duruyordu yanık perdeyi.

AĞIRLIK

Kim bıraktı bu dört köpeği buraya?
Sabah, öğle, akşam ve gece.
Bir leşi sürüyorlar durmadan
kınkanatlardan, tuzdan ve ölümden uzakta.

ÖLÜMCÜL SORU

Rüzgârın açtığı kapıdan mı geçelim yağmurun mu?
Oysa ikisi de birdi onlar için, ne yağmur ne rüzgâr
açılması önemliydi o kapının, ya arkasındaki!

Kim dolduracaktı onca uçurumu onlardan başka
kim çıkaracaktı bizi esenlikli ovasına sonsuzluğun
yıldızla ve örümcekle örtülmüş tek başına?

İLK O

İlk o söylemeliydi o zorlu gerçeği
kapıyı açtı bunun için, taş avluya geçti
küçük bir bakraç gibi asılmıştı ay, ona baktı.
Cevizin gölgesinde başka bir gölge
duvarın gölgesinde başka bir duvar
çıkrığın gölgesinde başka bir serinlik
iç içe, ardı ardınaydı her şey, yinelenmiş
ay ayın ışığı, ışığın topraksı kanı, kanın alevi
bir nesne ötekini soruyordu olmak için
öteki ötekinin görünmez gölgesi
söylemeliydi bunları,
söküp çıkardı sonunda sözlerindeki dikeni
dilinin altında başka bir gerçek,
o zaman gördü görünmeyeni
gerçeğin altında başka bir çelişki.
Ama hangi çelişki ve kimin, hangi gölge
hangi erinç, hangi soyluluk, hangi yanılgı
ilk o söylemeliydi, ilk o... Geceden önce.

BOŞLUK

Ölünün göğsündeki bıçak aydınlatıyor odayı
diri, yalın, tek ışıltı bu
ve köşede kutsanmış bir tas su, öfkeden kana kesmiş.
Kimi inandırabilirsiniz ki yaşadığına onun,
bu sudan içtiğine, bu bıçakla kestiğine ekmeğini
bu odada seviştiğine soluk soluğa, kösnül
kapkara bir yılan gibi geziniyor kutsal boşlukta
o su, o ışıltı, o bıçak, o öfke -dinmeden.

TUTSAĞIN ONURU

Suya eğilince gördü ilk kez, çiçeklenen alnını
neydi yeşerten onu, onca günden, geceden sonra
bu küçücük düşünce mi, içi bademle dolu
bir kuşku ya da biçimli bir yaz öğlesi
çekip götüren, sürükleyen açığa, bir ağ ölüsü gibi
savunmasız, yalnız. İşte böyle bir yabanlık
geçirebilirdi onu ancak kendinden, yeşertebilirdi
yıllarca pas tutmuş bu alnı ve onun yarım parmak
altında saçılmış aç ve diri gözleri.

YOKSULLUK

Tabakta iri bir ağaç iskeleti, nasıl da itiyor
mutfak penceresini dolunay, açsa ne bulacak oysa
çocukların kirli zıbınları, yıpranmış birkaç anı
öylece bırakılmış bir içki sofrasından düşmüş bir dilim peynir
ve onu haftalardır yalayan bir sokak kedisi
belki yalnız o bakıyor o dolunaya doymak için ışıkla ve gölgeyle
folyoda kuruyup kalmış bir dal biftek gibi kararan ay ölüsüne
ve küçük nisan bulutuna bağlanmış o hamağa, arka bahçede.

SİPERDE

"Yıldızlar…" diye bağırdı biri
oysa ne yıldız vardı üstümüzde
ne gökyüzü ne kibrit aleviyle
harlayıp sönen bir parça cam kırığı
günlerdir bu saatte uyarıyordu
–nedensiz yere–
Belki de sınamak istiyordu direncimizi
alışmayalım diye o soysuz karanlığa.

KESKİN NİŞANCI

Meydandan geçirdiler arık bir atın terkisinde
kemeri sıyrılmıştı, bir pirinç toka ışıyordu pantolonunda
gömlek cebinde iki dal cigara, kanlı, ezik bir kibrit kutusu
başı sarkıyordu, bir muska gibi açılmıştı çenesi
baca ağızları gibi diz çökmüştü gözleri geceye
bir tekme daha savurdu kule gözcüsü:

"Söyle, kimindi avucuna bırakılan o mecidiye
kimdi gökyüzünü kırbaçlayan o yağız süvari?"

Açtı, kapadı ağzını genç köylü
verecekmiş gibi ömrünün tek değişmez sırrını
devrilmeden önce son asit kuyusuna:

"Kurşunla delinmedi bu kalp para
yok delecek bu değersiz bakırı bir nişancı."

DÖNEK

Çığlıklar, fısıltılar, haykırışlar
topluyor getiriyor bir yerlerden
ya yaralı iniltisi ya sarhoş narası
her yer tıka basa onlarla
küplere basıyor, balkonlara seriyor
öğütüyor kahve değirmenlerinde
deniyor akşamları, çıkarıp boğazındaki
dikenli teli
bilmiyor kimin içindir bu kör hazırlık
fısıldıyor, inliyor, mırıldanıyor yalnızca
duyurmak için kendi sesini,
yüzyıllardır sakladığı bir enfiye kutusunda,
ahraz bir soytarıdan aşırılan gösteri sonrası.

BASKIN

Sonra kitapları silkelediler
bir deniz düştü birinin içinden
yayıldı odalara, eski bahçeye
alışkanlığın saf tutsaklığına
sadece onlar görmüyorlardı
duvarları zorlayan o sessiz suları
bir potkal yüzüyordu arka balkonda
balmumuyla kapanmış bir gizli şişe
ve bir sözcük, bizim de çözemediğimiz
tepeden tırnağa soyunmuş bir arı sözcük.

SIRADAN BİR GÜN

Ay sessiz, dedi birinci tutsak
kolalı bir okul yakası gibi iliştirilmiş
yarım aya bakarak gecede.

Dün de böyleydi, dedi ikinci tutsak
ilk gecesiydi üçüncü tutsağın
düş mü kuruyordu, uyuyor muydu belirsiz
anlaşılır, ince bir durgunlukla.

Yeni tanığıydı bu bomboş retoriğin
ayağa kalktı, pencereye yürüdü
çekip çıkardı akşamın camına
saplanıp kalmış yaralı ay ışığını.

HÜCREDE

Kim arayacaktı bizi, kim soracaktı
bekliyoruz kulağımız kirişte
o kanlı el aralasın diye kapımızı
onu bile gözler olduk burada
sövsün saysın, döksün içini ne varsa
ama ne gelen var ne giden günlerdir
sadece şu karanlık, onca direnmeden
ve bir sessizlik, ekmeğimizin küflü katığı
payımıza düşen gündüz gece.

BOŞ ODADA

Bomboş, diyor. Her şey ağzına kadar boş.
Neyse o bomboş olan bu kuşluk zamanı
küçük bir hesaplaşma ürpertiyor sabahı
bir kırlangıç sürüsü geçiyor kırık aynadan
oraya bakıyor, kanatsız bir kırlangıç
sürüp götürüyor o yüzyıllık gök ölüsünü
kendi kısmetsizliğini düşünüyor
kendi tutsaklığını, kendi kırgınlığını
kendi, umarsızlığını bir andaç gibi
sakladığı yıllarca, isteksiz, kendiliğinden.

Ve o büyük yalnızlığını dayıyor karşı duvara
geceden doldurulmuş bir tüfek gibi.

BODRUMDAKİ PİYANO

Neydi aradığı, bu köhne bodrumda?
–Anılar mı? Belki de.–
Onlarla süslüyordu günlerini durmadan
dün, bugün, ertesi gün, daha ertesi…
acemice boyanmış paskalya yumurtaları gibi
rastgele oturtulmuş zamana,
farelerin kemirdiği lime lime, tekdüze
evin ölü, küçük kızının kilitli çeyiz sandığında
çürüyüp dökülen o kör, telaşlı zamana
elinden gelmiyordu daha başka bir şey
bu tatlı uyumsuzluk, bu uysal çatışma
döndürüyordu başını, günlerden öte.

Apansız unutulmuş bir şarkı
başlıyordu bırakıldığı yerden,
apansız bastıran bir öfke, bir avuntu,
ona kalan yalnızca bunlardı işte
o aşağılık savaştan ve parmaksız iki el.

Her gün her sabah iniyordu bu yıkıntıya
batık bir sandaldı orada, o dalgın karartı
yaysız tuşlar, paslı bir pedal, kırık bir tekne
silinmiş nota kâğıtlarını karıştıran öğle rüzgârı.

Küçük gün ışığı çalıyordu piyanoyu, o küçük gölge
bir örümcek gibi sarkarak mazgallardan
ve gezinerek tuşlarda başsız, tunçtan bir arı gibi.

GÖKKUŞAĞI

Şu karla kalbim arasında bir benzerlik var, dedi
kundura ustası Zülfinar,
eridikçe çoğalıyor ikisi de
sonra uzun uzun düşündü bu sözü
kar dinmişti, dışarıda ip gibi bir yağmur
ve bir kadın, yağmurun sözlüğünde
en sevdiği o çocuksu sözcüğü arayan, işte
göze almıştı bunca ıslanmayı, bunca incinmeyi
cesaret mi saflık mı?
Ne önemi vardı şimdi bunların?

Yağmur artmıştı, köseleden bir dilim daha kesti
ulamak için birazdan çıkacak olan gökkuşağına.

SON EYLEM

Bir çember çiziyor bembeyaz duvara,
ortasına bir iki kuş, gelişigüzel
sabırsızlığın ve olağanlığın anlamı bu olmalı, diyor
uçururken çemberden kuşların birini.
“Herkes kendi kanadıyla ve yalnız” diye yazıyor
sonra da çemberin alınsız, kanlı boşluğuna
bembeyaz, diri bir tebeşirle, idamdan önce.

KURUNTU

“Kapılar, kapılar…” diye bağırıyordu adam
“Kapıları tutun!”
Yoksunluklarından söz ediyordu kadın, yana yakıla
çocukluğundan beri kemirip duran içini
ne bir çatışma vardı oysa ortalıkta
ne bir ele geçiremezlik orada olanı, kendi tutkuları
hırsları, korkuları, açmazları
kuşatıyordu yıllardır ikisini de
kalpleriyse her yanı rüzgâr alan iki yıkık kulübe,
dünyanın tam ortasında.

İŞSİZLİK

Trenler, otobüsler, vapurlar
her gün aynı yol, kalkıp gidiyor oraya
her neresiyse orası, o tuhaf, anlamsız uzaklık
her gün soyut bir masaya dayıyor dirseklerini
bir şeyler kesip biçiyor, bir şeyler imzalıyor saatler boyu
bağırıyor birilerine, yok oysa buyruk alacak hiç kimse
ve buyruk verecek kendinden başka,
akşamsa dönüp geliyor geri, teperek aynı yolu, nedensiz yere.

BALDIRAN

"*Krito, Esklapios'a bir horoz borcumuz var*
kurban etmeyi unutma!"

Böyle dediği söylenir Sokrates'in
sol ayasında ezerek kuru bir defne yaprağını
sonra zifiri bir gökyüzü
sonra adak kanlarını silip süpüren kör bir yağmur
incire dadanan mihalaki kuşunun
ölüsünü bulduklarında bir akşam üstü
bir bağ bıçağının yanında uzun
ve hüzünlü, ardından incirin sütü
çekilmiş, gül dağılmış, bir ağı bulutu her ikindi.

İşte, bu karanlık o karanlık
otların ve taşların altından çıkagelen.

KÜÇÜK PARMAK İZİ

Ne atlas ne yakut ne pırlanta...
Değerli değil hiçbiri parmak izinden
odamda unuttuğun, hani raftan
öylesine çektiğin eski bir kitapta:

"Marksizm ve Şiir, George Thomson
Adam Yayıncılık, Ekim doksan altı,
Çeviri: Cevat Çapan."

Altı çizili bir cümle, bir ıtır gölgesinde:
"*Neden şairler olmayacak şeyleri özlerler?*"
Özledim seni.
"*Ben Kutup yıldızı gibi kımıldamadan yerimden*
diretip yerinden ayrılmamakta
göklerde eşi olmayan o yıldız gibi."

O yıldızdır senin o küçücük parmak izin
onunla ışıyor odam, ocağım gece gündüz
"*Öyle bir servettir ki sevgini anmak bile*
sultanlarla yer değiş deseler de nafile."
Değişmem o suskun, uçarı armağanı
kırk krallık bağışlansa şu ölümlü gönlüme.

BÜYÜK ÇÖZÜLME

Şimdi suskunluğun tuzu dudaklarımızda,
oysa söz açabilirdik başımıza gelenlerden
biçebilirdik öfkenin acı kumaşını
kaygılar. sıkıntılar, direnmeler, aldanışlar
küçük heykeller yaptık onlardan
bu büyük çözülme onlardan kalan ikimize
ve kırık bir matruşka, giderken
eski, zamansız bir duvar saatine gizlediğin
içindeyse bir dize bir Acem şairden:
"Uçuşu hatırla, kuş ölümlüdür."

Aci Kan

O sözcüklerle giyindiniz ölümü eldiven gibi

KİMİNDİR O SÖZCÜK

Her zaman eksik bir taş vardır duvarda, diyordu adam
ne ile doldurursanız doldurun o boşluğu, bazen bir gölge
bazen bir kuşku, bazense her şeye karışan ama hiçbir şeye
karışmayan yüreğiniz...Yine de mutluluktur bu
çünkü istersiniz ki doğru şeylerle dolsun o gedik
belki bir veda konuşması, belki yıllar var
kullanılmayan bir incelik
belki incir çekirdeğini doldurmayacak bir iki yarım söz...

Yıkılmasın istersiniz o kâğıttan kule.
Bunun içindir bunca didişme
bunca yerli yersiz çırpınma.
Kimindir o boşluk,
bizi bize gösteren o tunçtan ayna.
Kimindir odalarımızda
çocuklarımız için kurulan beşiğin çengeline asılmış, başıboş,
akşam rüzgârıyla şişip patlayacak olan o yalın sözcük?

O SÖZCÜK

Ve sonra kimsenin düşünmediği o sözcüğü
doladı diline bir dok işçisi
oysa ne kadar da yakındık onu söylemeye
sadece bir dudak kıpırtısı, bir gülümseme
yeterdi değiştirmeye her şeyi.

Sustuk, bir töreni sürdürür gibi bir ömür boyu
birazcık kımıldasa çözülebilirdi dili hepimizin
unutturduklarından değildi bize konuşmayı
değildi dilimizin dönmediğinden
korkumuzu bir tapınak gibi
koruduğumuzdandı belki bu ıssızlık.

AKLAMAK İÇİN

Sözcükleri basıyordu kâğıda
yarı yarıya içilmiş sigaralar gibi,
öte yarısıysa yaraları içindi,
hani o durmadan kanayan
zaman da bir yaraydı ona göre
bu yüzden şiir yazıyordu,
aklamak için akıp giden o soyut kanı.

YEPYENİ BİR DİL

Karşımıza almamalıydık onları
anlaşılmaz çünkü hiçbir şey bütün bütüne
masa, masa örtüsü, raftaki likör şişeleri, kırık pencere
ve pencerenin kokusuz, ağır boşluğu
onlarla duyuyoruz dilimizin sarnıcına damlayan sesleri
onlar eğip büküyor biçimsiz aklımızı
belleğimizi çizen elması, çürüyen zamanı.

Karşımıza almamalıydık onları.

İNANMAYIN ONLARA

Diyorlar ki şairler, yazılmalıdır şiir bir türlü.

İnanmayın siz onlara, nasıl doğabilir ki gün aynı
ayın uykusu kısa mı uzun mu kim bilir
on kalbi vardır denir yakutun ve demirin
çarpar durur biri on birincisi için.

İnanmayın siz onlara, fırtına devirmez hep aynı ağacı
değil bacanın dumanı dünkü duman
yollar sarılmışsa ne özrü olur toprağın.

İnanmayın siz onlara, şiir söyler sapacağınız sokağı
uykunuzun en tatlı yerini, zulme dönen geceyi.

İnanmayın siz onlara, yazın ve yırtın neye inanıyorsanız

ŞAİRİN HEZEYANI

Neye yarayacak yaprağın gölgesiyle uğraşmak
yağmurun dilini öğrenmek, içerlemek iki adımda
bitmesine gecenin. Boş işlermiş bunlar.
Ipıssız derlerdi atların boynu, kulelerin akşam gezintisi
işçilerin sıkıntılarına çiseleyen güz güneşi, emeğin yazgısı.

Artık duymak istemiyorum bunları. Külle ovulan sabahı
tuzun yaradaki tedirginliğini, köleyle baltanın ilişkisini.
-Köle düşünmesiyle ayrılırmış baltadan-
İnsan zulümden yapılmıştır ve zümrütten
bilmek istemiyorum bizi aşağılayan o ipince çaresizliği.

ŞİİR BİLGİSİ

Öğrenmek istiyorum şiiri
ekmek ve utku diyebilmek için
değiştirmek için acıyla buğdayı
doyabilmek için gülümsemesiyle kızımın.

> "Uykum eridi baba,
> uykum o güzel ülkem, o zorlu savaşçı
> varsılım şu erik ağacından şimdi
> ilkyazdan ilkyaza söyleşen benimle
> senin şiirlerin gibi acılı sabah güneşi
> aldım ve ısıttım onu odamda
> dalgın adımlarımla gezinerek, sessiz
> senin sözlerinden kopan bir parça yıldız gibi."

Unutmak istiyorum şiiri
pirinç ve gözyaşı diyebilmek için
değiştirmek için öfkeyle meltemi
doyabilmek için ıssızlığıyla gecenin.

ANIT

Mezar taşıma yazılsın bu şiir
çocuklar oyuncak yapsın harflerinden
genç kızlar gelin tacı, düğünleri için
kadınlar bir iki söz, kış günlerine
balıkçılar ağ örsün ünlülerden
ünsüzleri çakıl taşı Akdeniz'de
yaralara merhem, intifadada bir sapan
bozdursun sözcüklerini yoksullar
eve şeker, eve erinç, eve tuz
işe yarayabilir o zaman,
bir nabız gibi atan her dize.

Mezar taşıma yazılsın bu şiir.

ŞAİRLERE

Kadehimi sizin için kaldırıyorum kardeşlerim
tan yeri gibi ışıyan sözcükleriniz için
o sözcüklerle uyandırdınız çocuklarınızı
o sözcüklerle özgürlük, aşk ve keder
o sözcüklerle ekilip biçilen şunca şiir
o sözcüklerle giyindiniz ölümü eldiven gibi
o sözcüklerle ters dönmüş bir kaplumbağa kalpleriniz
ama yoktu gecede korku ve unutma
sonsuzluk, öfkesidir zamanın.

Kadehimi sizin için kaldırıyorum kardeşlerim.

ACI KAN

Dualardan ve sövgülerden aldık onları
bir dilenci çanağı kadar gerçek olmalıydı sözlerimiz
görünmeliydi meleklerin, iblislerin gözlerine
rüzgârda uçan bir şapka, ölü evinde çevrilmiş bir terlik
mahzende boş şarap şişelerine vuran gün ışığı
günahkar bir çekmece, ilk karla çözülen acı kan
ikonların ve mermerlerin gölgesinde adak mumu.

Bir sacayağı gibi dikilmişti kütüklere öfkemiz
sürülen sözcüklerimizdi ateşe, eriyince sabahın uğultusu
ölümü bir zemberek gibi tutardık,
açmak ya da kapamak için kapıyı.

İçindekiler

Sonsuz Tören 7
Işıyan 9
Sürüp Gidecek 10
Sonsuz Tören 11
Yorgun Kurban 12
Örs 13
Kara 14
Onlar İçin Bir Füg 15
Sessiz Yara 18
Kuru Gürültü 19
Açık Denizlerde 20
Açık Denizlerde 21
Öncü Yağmur 22
Büyük Yasalar 23
Yetinme 24
Son Yazda 25
Sürgün 26
İki Kara Gül 27
Hiçbir Övgü 28
Akan Kanda 29
Çiçek Marşı 30
Kalbin Senin Küçük Atın 32
Bir Çocuk Oyunu İçin Öndeyiş 36
Yolculuk 37
Yağmur Tohumları 38
Yasa 39
Sulfata Ağacı 40
Orada Kıpkızıl 49
Yapayalnız 50
Bir Halk İçin 51

Günlük 53
İçerideki Suskunluk 55
Kurşuna Dizilme 56
Ondan Kalan 57
Kaçıncı Gün Burada 58
Gereksiz Öfke 60

Kimsesizlik ... 61
Yeni Ulak ... 62
Bir Tuhaf İşkence ... 63
Sabaha Karşı ... 64
Gürlükten Sonra ... 65
Göçmenler ... 66
Pencerede ... 68
Ağırlık ... 69
Ölümcül Soru ... 70
İlk O ... 71
Boşluk ... 72
Tutsağın Onuru ... 73
Yoksulluk ... 74
Siperde ... 75
Keskin Nişancı ... 76
Dönek ... 77
Baskın ... 78
Sıradan Bir Gün ... 79
Hücrede ... 80
Boş Odada ... 81
Bodrumdaki Piyano ... 82
Gökkuşağı ... 84
Son Eylem ... 85
Kuruntu ... 86
İşsizlik ... 87
Baldıran ... 88
Küçük Parmak İzi ... 89
Büyük Çözülme ... 90

Acı Kan ... 91
Kimindir O Sözcük ... 93
O Sözcük ... 94
Aklamak İçin ... 95
Yepyeni Bir Dil ... 96
İnanmayın Onlara ... 97
Şairin Hezeyanı ... 98
Şiir Bilgisi ... 99
Anıt ... 100
Şairlere ... 101
Acı Kan ... 102